

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta, poštni predal 22.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadrugi dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane pe-
tina enostopna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 26.

Sobota 30. marca 1929.

Leto IV.

Čulkovski:

Veliki petek.

Zemlja je v nemem pričakovanju
drhteč zmrila,
ko ji je na veliki petek velika bolest
solnce zastrla.

Ko pa je bila do dna izpita
časa trpljenja,
zasijala je v praznično mladem jutru
zarja vstajenja.

Spet je na Kalvariji novo življenje
vzbrstelo,
razvezanih zvonov veselo trijančenje
je skozi pomlad zabrnelo.

Bratje pogum!
Tudi naše trpljenje ni zamán,
ker po velikem petku
mora priti vstajenja dan!

Organizacija uprave in zakoni.

S kraljevim manifestom je bila iz-
rečena volja, da bo sedanji režim iz-
vedel reorganizacijo uprave in ustvaril
nove zakone ter pripravil novo
ustavo. Iz poročil tudi posnemamo,
da se na tem dela in vemo, da je bil
imenovan vrhovni zakonodajni svet,
v katerem sede raznovrstni strokovnjaki.

Zakoni se pa delajo in vsa orga-
nizacija se vrši v ozkem krogu, kakor
določajo tozadevni predpisi, tako da
širša javnost nima prilike povedati
svojega mnenja k detajlnim vpraša-
njem.

Ponovno je pač bilo povedano, da
sme vsak državljan v dobrohotnem
zmislu nasvetovati ali priporočati to
ali ono zadevo javno ali tudi tukaj je
vprašanje težko, ker se vse zadeve
obpravljajo v ožjem krogu.

Ostane nam pravzaprav možna
razprava ali mnenje v splošnem. Zato
bi tudi samo v tem zmislu podali ne-
kaj pomislekov, ki naj bi bili mero-
dajni pri tem ogromnem in za bodo-
čnost odgovornem delu.

Ministrstvu je dodeljen v prvi vr-
sti vrhovni zakonodajni svet in mini-
strstvom razne komisije strokovnjakov.
Tem strokovnjakom moramo za-
upati in pričakujemo od njih, da se
zavedajo velike odgovornosti za stav-
ljene predloge. Vrhovni zakonodajni
svet bi moral biti absolutno odgovor-
ni predlagatelj zakonskih načrtov se-
danji vladi. Zaradi tega je tudi neob-
hodno potrebno, da se njih strokov-
no mnenje, zlasti od strani državnih
organov, to je od birokracije, upo-
števa. Vsaj vemo, da so bile vseh de-
set let obstoja naše države enake
pritožbe, kakor proti parlamentu in
političnim eksponentom, tudi proti
netočnemu poslovanju birokracije. Le
strokovnjak, ki te stvari pozna in ni
sicer interesiran na njih, more objek-
tivno najti primeren izhod iz bivših
razmer, ki pa mora imeti značaj de-
mokracije in napredka.

V področje tega vrhovnega zaka-
nodajnega sveta bi spadale v prvi
vrsti zadeve, ki se tičejo državne u-
prave in občin državljanov, odno-
šaje državljanov do države in med
seboj. Druge zakone, kakor so obrtni
zakoni, razni stanovski zakoni, de-
lavsko-varstveni zakoni, socialno-
zavarovalni zakoni, zadrugi zakoni
itd., so pa specialni zakoni, ki bi jih
novi parlament mnogo lažje v stvar-
ni diskuziji, vpoštevali celotne, v
bistvu neenotne razmere v državi,
sklepal.

Ce bi se delo zakonodajnega od-

bora usmerilo v tem zmislu, bi bile
podane garancije, da se v kratkem
uredita reorganizacijsko in ustavno
vprašanje ter preide zopet k normal-
nim parlamentarnim in ustavnim raz-
meram.

Po kongresu Konsumnega društva za Slovenijo.

Nedeljski kongres Konsumnega
društva za Slovenijo, ki se je vršil v
dvorani palače ljubljanske Delavske
zbornice, je tako glede organizacije
kongresa, kakor njegove stvarnosti
prekora vsa pričakovanja. Na kon-
gresu je bilo zastopanih 36 krajevnih
odborov po 40 delegatih. Dalje je
prisostvovalo kongresu 8 članov na-
čelstva in 14 članov nadzorstva, kar
smo ugotovili po zapisniku verifika-
cijskega odbora, kateremu je pre-
sedoval zadr. Josip Petejan. Kongre-
su je predsedoval in ga zelo spretno
vodil predsednik nadzorstva zadr.
Anton Kristan. Zapisnik zadnjega
občnega zbora, poročilo načelstva,
poročilo o računskem zaključku za
leto 1927-28 je vzel kongres soglas-
no na znanje, istotako je bil podan
načelstvu absolutorij s posebnim pri-
znanjem za izvršeno delo.

Daljša in zelo zanimiva debata,
ki je pa ves čas potekala v zelo do-
stojanstvenemu tonu, se je vnela ob
vprašanju uvedbe Posmrtninskega in
starostno-odpravninskega sklada. Po-
ročilo k temu referatu je podal za-
družni ravnatelj France Kobler. De-
legati podružnic so se k tej točki o-
glasili po večini vsi k besedi in nava-
jali, da pomeni uvedba tega sklada
veliko dobroto tako za člane zadru-
ge, kakor za zadružno samo. Navajali
so pa, da se članstvo v ta sklad še ni
zadostno uživilo in da bo treba še
temeljite razjasnitve, predno ga bodo
vsj pravilno ocenili. Pri tej priliki
smo slišali lepe govore zz.: Močnika,
Petejana, Uratnika, Grčarja in dru-
gih, ki so prikazali prednosti tega
sklada. H koncu debate je bil spre-
jet predlog predsednika Antona Kri-
stana, da se sklad upelje za vse one,
ki se ne bodo do 1. julija t. l. javili za
izplačilo povračilo po starem načinu.

Najsibo stvar še tako dobra, je
vendarle res, da je potrebno nekaj
časa, da jo vse članstvo pravilno ra-
zume. Zato je sklep, da se počaka do
1. julija, popolnoma pravilen, ker bo-
do imeli do tedaj tako centrala ka-
kor okrožni in krajevni odbori prili-
ko vrline tega sklada podrobno po-
jasniti. Kot prijatelji zadrugne ideje
jim tudi toplo priporočamo in to zla-
sti vsem lokalnim funkcionarjem,

O specialnih zakonih pa bi skle-
pal novi parlament, ki, kar želimo
tudi mi, naj bi bil boljši, kakor je bil
prejšnji, a absolutno demokratični.

naj to svojo nalogo vestno izvrše,
ker je prav zgodovinske važnosti za
vse naše gibanje, da se napravi tako
mogočni korak k zavarovanju delav-
skih množic za starost in smrt. Naj
se nihče ne ustraši naporov in even-
tuelnega odpora tu ali tam. Pri izvr-
ševanju tako važnih in velikopotez-
nih nalog, kakor je ta, je treba ve-
diti, da se še nobena velika stvar na
svetu ni uveljavila brez muke in te-
žav. Sicer bomo pa o tej stvari še
večkrat izpregovorili.

Pri volitvi načelstva so bili po-
novno izvoljeni vsi stari funkcionarji.
Namesto umrlega zadr. Valentina
Komavlija, katerega se je predsednik
pri otvoritvi kongresa spomnil s hval-
ležno zahvalo, je bil izvoljen Jakob
Vodopivec iz Celja. Iz nadzorstva
so bili izžrebani zz. Jakopič, Straus,
Gabrijel in Uratnik, ki so bili istota-
ko ponovno izvoljeni. Namesto zz.
Obračuniča in Pastoreka, ki sta od-
potovala izven Slovenije, sta bila iz-
voljena zz. Podlipnik iz Litije in Če-
bular iz Šiške.

Kot novi korak k decentralizaciji
uprave je sprejel kongres predlog
ljubljanskega okrožja, da se izvolijo
na sedežih okrožij iz sredine v po-
štev prihajajočih krajevnih odborov
okrožni odbori, v katerih plenumu
sodelujejo vsi krajevni odbori dotič-
nega okrožja s člani načelstva in nad-
zorstva stanujočih v dotičnem okrož-
ju ter okrožnimi nadzorniki dotične-
ga okrožja. Iz tega plenuma se izvoli
ozi okrožni odbor, ki ima po nalogu
in direktivah centrale voditi nadzor-
stvo nad delovanjem krajevnih od-
borov svojega okrožja. Tudi ta insti-
tucija bo prav gotovo spopolnila in
dopolnila vez med vodstvom zadruge
in zadrugnim članstvom. Tudi o tej
instituciji bomo še obširneje sprego-
vorili.

Uti, ki smo ga dobili od tega
kongresa, lahko rečemo, da je svetlo
znamenje v teh sicer žalostnih časih.
Prepričani smo, da bo prinesel ta
kongres zadrugi zopet novega na-
predka. Zlasti sklep o upostavitvi
sklada za starost in smrt bo zainte-
resiral čimdalje večje množice prole-
tarijata. Odbor.

»če bodo brezverci zmagali« — svo-
jega rojstva kosti v hladetini ali celo
— v brzoli.

Od lista, ki skuša veljati za res-
nega, bi ne pričakovali, da naseda
takim pripovedkam in da podtika
ruskemu intelektualcu profesorju za
nebitje duše take bedaste dokaze, ki
ne povedo nič. Materijalisti imamo
dovolj drugih trdnjših dokazov.

Kadar je šlo v dobi nacionalistič-
nih orgij za to, da se oblati kak na-
rod, so podtikali takemu narodu —
ljudožrske instinkte. V dobi franco-
ske revolucije so emigranti blatili na
sličen način jakobince; pred deset-
letji je dunajska »krščanska« žurna-
listika v antisemitski strasti podti-
kala galskim Judom ritualne umore
otrok. V besnem sovraštvu do Slo-
vencev pa so nemški nacionalistični
listi našli ljudožrca tudi med Slo-
venci...

Zgodovina se ponavlja!

Papizem in reakcija

Prilikom podpisa pogodbe o zo-
petni vpostavitvi cerkvene države
med papežem in Mussolinijem je na
mestu, da se javnost opozori na res-
nična dejstva, ki so se zadnja deset-
letja nekoliko pozabila: na zveze pa-
pizma z reakcijo.

Treba se je samo ozreti po re-
akcijskih diktaturah v Evropi, da
vidimo, da so — skoraj izključno —
nastale po deželah, katerih prebival-
stvo se nahaja v pretežni večini pod
vplivom katolicizma. Na Ogrskem,
ne v Italiji, kakor se večkrat napačno
tolmači, ima reakcija svoj izvor, saj
se je imenovala tu koj spočetka »kr-
ščanski kurz«. Skoro istočasno se je
izvršil preobrat na Bavarskem. Zo-
pet so bile tu katoliške sile v ozkem
sodelovanju z vojaško in socialno re-
akcijo na delu.

Ce se danes vprašamo, kako so
mogli fašisti dobiti oblast nad tako
svobodoljubno deželo, kakor je Ita-
lija, se ne bomo dosti zmotili, če pri-
pišemo večji del krivde praznoverni
in religiozni neumnosti, v kateri se je
na raliniran način vzdrževalo ljud-
stvo, zlasti v južni Italiji. Papež je
izravnal Mussoliniju pot in Mussolini
postopa le kot »lojalni partner«, če
prepušča papežu del svojih pridobi-
tev v obliki vpostavitve cerkvene
države in klerikaliziranja Italije.

Slična diktatura se je izvršila v
Španiji. Zopet so katoliški krogi,
predvsem duhovščina, ki so najsigur-
nejša opora sedanjega režima. Isto
velja tudi za Portugalsko. V tej de-
želi, ki si je po pregnanju kraljev pri-
borila liberalno laično zakonodajo,
začenjajo pod oblastjo diktature kleri-
kalne sile postaviti vedno večje zahte-
ve. Del teh zahtev so dosegli pri dru-

Talpa:

Hladetina iz človeških kosti in „ne- umrjoča“ duša.

»V Moskvi je neki srednješol-
ski profesor skuhal hladetino iz
človeških kosti, da prepiha dijak
o »bedastoči pravljici, ki se nana-
šajo na takozvano dušo«. Otrokom
je postalo po jedi slabo.«

(»Slovenec« št. 63, ex 15. III. 1929.)

V izpremenjenih razmerah se je
tudi »Slovenec« močno izpremenil.
Politični boj je moral prenehati, zato
so začeli nekdanji klerikalci zopet
zbijati po verskem zvonu. Iz ropo-
tarnice so izvlekli predvojni strah
prostozidarstva in materijalističnega
darwinizma, vsa ta preizkušena sred-
stva, ki naj ohranijo med narodom
vero, pa belijo še s pripovedkami o
strašnih sodobnih preganjanjih mehi-

kanskih jezuitov, ki so bojda vsi kan-
didati za svetnike-mučenike.

Da dokažejo, kako daleč zapelje
človeka materijalistično brezverstvo,
prinašajo iz sodobne Rusije vesti, ki
jih nihče ne more prav kontrolirati
in ki so očitno vzete izpod — paz-
duhe ali pa iz knjige kakoga dvomljive-
ga »baptista« a la Harden, ki dela
s takimi deli dvomljive vrednosti do-
ber »kšeft« med lahkovernimi Ame-
rikanci. Iz Hardena je vzeta tudi go-
renja kanibalska vest, ki ima očivi-
den namen, pokazati Amerikancem
Ruse kot popolne barbare; »Slove-
nec« pa straši z njo meščane, vaške
kaplane in tercijalke, ki že vidijo —

Vsem članom, krajevnim
in okrožnim funkcionar-
jem ter simpantom

želi

vesele velikonočne
praznike

Načelstvo in nadzorstvo
Konsumnega društva za Slovenijo

„Moj mož
sme kaditi,“

pravi mlada gospa Mica. „Ne škodi, če so zastori malo zakajeni, ko se pa lahko takoj operejo. Ne mučim se s pranjem, ker vse to opravi RADION čisto sam.“

Varuje perilo!

gih, tako na primer pri šolski zakonodaji, pa tudi sili katolicizem vedno bolj v ospredje.

Naslednji reakc. državni udar se je izvršil na Poljskem. Zopet dežela s posebno močnim katoliškim vplivom in temu primerno duševno zastalostim prebivalstvom. Kakor tovariš Mussolini, tako se je požuril tudi Pilsudski, da se izmiri s papežem. Komaj par mesecev po svojem puču

je prejel bivši revolucionar že — papežev blagoslov.

Njegov mali tekmeč, litavski Wol-demaras — zopet deželica s pretežno katoliškim značajem — tudi noče zaostati. Poleg Vilne je njegova največja skrb — konkordat s papežem. In tako dalje.

Nasprotna stran naj ne zapade v Ludendorfove napake, da bi, kakor je on videl povsod krivdo židov in

prostozidarjev, s svoje strani videla vmes povsod le papeževe prste. Istočasno bi bila pa še večja napaka, opomine gotovih dejstev prezreti. Od svetovne vojne sem je prešel Vatikan v široko zasnovano ofenzivo, da si vrne pozicije, ki jih je v zadnjem četrtletju prošlega stoletja izgubil. Razrovane razmere, v katerih se nahaja povojna evropska politika, so mu to omogočile in olajšale. Na poti k svojemu cilju mora hoditi seveda z onimi skupinami, ki njegov konservativni vpliv med ljudstvom rabijo za svoje namene: in to so ravno reakcijske vlade ali vsaj reakcijske tendence v posameznih deželah. Treba je, da se nasprotni tabor tega položaja zaveda in da tozadevno obrambo evropske laičnosti uredi.

Nikar se ne dajmo po katolicizmu varati. On prihaja po prstih, a kadar se je udomačil, se ne da več tako lahko izriniti. Zaman je upati v njem na demokratične in socialne sile. V temeljnih vprašanjih odloča pri njem izključno interes kurije. In ker cerkev misli, da brez popolne materijalne neodvisnosti ne more vršiti svojega religioznega poslanstva, je končno odločujoče vedno vprašanje cerkvenih posestev. Glavni del vatican-ske politike je usmerjen k ohranitvi in povečanju cerkvenih posestev.

Ne imenuje se zastoj privatna lastnina »sveta«. In brez vzroka ni imenoval papež Mussolinija »moža božje previdnosti«.

(Iz »Die Weltbühne«, Berlin.)

Dnevne novice.

Zastopniki hišnih posestnikov so se zopet telovadili po Beogradu in zahtevali, da se odpravi zaščita stanovanjskih najemnikov. Čudno se nam zdi, da jih še kdo hoče poslušati, ko je bilo že vendar doprinešeno toliko konkretnih dokazov, koliko stanovanj še primanjkuje, kako oderuške so cene stanovanjem deloma že zdaj in kako slab je socialni položaj zlasti delavstva in uradništva.

Preiskava o umoru Schlegla v Zagrebu se nadaljuje. Poročila pravijo, da so storilec na sledi. Poizkusili so celo najti storilca s spiritistično seanso, pa se jim doslej še ni posrečilo. Medij je sicer nekaj pripovedoval, ali jasnosti niso mogli izvléči iz njega in je po našem mnenju tak poizkus riskantna in negotova stvar.

Palačo Delavske zbornice name-ravajo zgraditi tudi v Zagrebu. Te dni se je vršila anketa. V novi palači bodo nameščeni Delavska zbornica, Borza dela in Izseljeniški komisariat. Nova palača bo veljala okoli 7 milijonov dinarjev.

Ukinjenje ministrstev. Pri ukinjenju ministrstev se menda nameravajo pridružiti našemu stališču, da ostane ministrstvo socialne politike in se združi z njim ministrstvo za narodno zdravje.

Novega pomožnega škofa ljubljanskega, dr. Gregorja Rožmana, je

»Slovenec« pozdravil s posebnim člankom in pravi, da bo novi škof delal v duhu katoliške akcije. S tem je povedano, da delovanje sedanjega škofa, ki je bil dobrohoten propagator katolicizma, neke ni bilo več zadovoljivo. Novi škof utegne vsaj cerkveno hoditi po poti bivšega ljubljanskega škofa dr. Missija, ki je uvažal v cerkvi najstrožji režim. Dr. Gregor Rožman je rojen 1883. leta v Smihelu pri Pliberku in je profesor cerkvenega prava na ljubljanskem vseučilišču.

Avstriji grozi generalni štrajk. Radi meznih diferenc, v glavnem radi odklonitve zahtev, da se naj delavcem vsiljeni prazniki plačajo, je izbruhnil v sredo v dunajskih avtomobilskih tovarnah štrajk. Podjetniki groze z izprijem; zveza industrijev se je izjavila solidarno, istotako pa tudi delavske organizacije, in pričakovati je, da bo vse delavstvo kovinske industrije stopilo v solidarnostni štrajk, ki bi se ga udeležilo okrog 100.000 delavcev cele Avstrije. Industrijski so mnenja, da so njihove heimwehrovске organizacije že dovolj močne, da bi štrajk zlo-mile tudi s silo. A tudi delavstvo je na to pripravljeno, zato imamo po praznikih v Avstriji pričakovati odločilnih gospodarskih in tudi političnih bojov.

Angleške volitve — Lloyd George konkurira delavski stranki. Na Angleškem je že živahen volilni boj, če ravno bodo volitve še le koncem majnika. Liberalna stranka pod vodstvom znanega večkratnega premierja, Lloyd Georgeja, se trudi na vse kriplje, da bi speljalo vodo na svoj volilni mlin, zato se poslužuje vseh volilnih trikov in ne izbira sredstev. Lloyd George ve, da brezposelnost igra na Angleškem veliko vlogo, ker je nad dva milijona brezposelnih in to pomeni, ako se žene in hčerke brezposelnih vstaje, nič manj kot okroglo pet milijonov volilcev in volilk, zato je kunštni lord prišel z idejo na dan, da bi bilo treba investirati 145 milijonov funtov, okrog 40 milijard Din za gradbo avtomobilskih cest, da bi se zaposlilo brezposelne rudarje. Toda s tem je napravil slab vtis in se vse krave smejejo takemu predlogu. Zato je vodja liberalcev sedaj prišel z bolj resno idejo na plan, ki jo je seveda Delavski stranki izmaknil. Predlaga namreč razorožitev, vsled česar bi se davki zmanjšali in bi se mogli dohodki države uporabljati za bolj plodovite svrhe. Ampak angleški delavci poznajo svoje lorde in vedo, da je to samo pesek v oči, kajti po volitvah bo

MAJSKI SPIS

izide letos na 48 straneh s pestro, zanimivo vsebino in z lepimi slikami. Stal bo samo 5 Din. Razprodajalci imajo po 1 Din popusta. Naročite ga najkasneje do 1. aprila, ker ga moramo dati potem takoj v tisk! Izšel bo že sredi aprila. Vsakdo naj si naroči Majski spis!

LEO SILA:

Človek mrtvaških lobanj.

Kronika raztrganih duš.

98

Ko bi vedeli, da so jih gledali njih učenci, ne vem, kaj bi rekli . . . Krohotali smo se na tihem in sreča je bila, da je bil v kavarni precejšen trušč, ker bi nas sicer gotovo izsledili. Andrija namreč ni zadrževal smeha. Po boksu smo izginili v park. Andrija pa je bil truden in je silil domov. Spremljali smo ga in ko smo prišli v bližino hiše, je zagledal luč v svojem stanovanju. »Ta hudič je še vedno pri nas!« je vzkliknil in pokazal na okno. Ker nismo verjeli, sva Toni in jaz splezala na bližnji kostanj, da tako iz ptičje perspektive pogledava skozi redki zastor, kaj se godi . . . No — in v sobi sta res sedeli dve postavi: dr. Klinč in Andrija mati. Ni bilo sicer videti, kaj pravzaprav delata, toda Toni je trdil, da sedita tesno drug ob drugem. Komaj sem ga premotil, da ni zagnal kostanja v okno. Zato pa je to storil — Andrija. Zbežali smo, kar so nas nesle pete. Vsak na svojo stran. Andrija je drugi dan povedal, da ni izdal nikogar, da je prosil mater in dr. Klinca odpustitve in da je spet vse v redu . . . Sicer še dr. Klinca od takrat ni bilo pri njih, upa pa, da pride spet . . . To je vsa avantura tistega večera . . .

»In to bi naj bili naši pedagogi? Sami na sebi naj prej preizkusijo nauke, ki nam jih pripovedujejo. Potem jim bomo verjeli, sicer ne . . .

»Preveč si tendenčen, ko . . .« mu je ugovarjal Mirko, ki je kaj rad vzel v zagovor vsakogar, ki ga je napadel Leo.

»Kaj tendenčen? Že spet staro neumnost. Jaz

kratkomalo ne morem več zaupati človeku, ki je moj profesor in se je na tak način razgalil pred menoj.«

»Zakaj obsojaš? Ne sodi, da ne boš sojen!«

»Neumnost. Potem bi bilo treba opravičiti vse.«

»Kdor vse premeri, ne zameri.«

»Laž, trikrat laž. Razume se lahko, toda odpustiti se ne more. Kam pa pridemo? Sicer pa vidimo po sebi. Kakšna je danes mladina? Verno obličje svojih očetov in vzgojiteljev. Vino, pohajkovanje, strankarstvo — to nam je vse. Za človeka, ki bi naj bil v nas, pa se noben hudič ne briga. V šoli nam govore o veri, o bogu, o nezmisljivem papežu, zato da bi verjeli, da je laž resnica in resnica laž. Moravec ti pri zgodovini laže, nesramno laže, ko pripoveduje o velikih papežih srednjega veka, pozabi pa na Aleksandra Borgia, pozabi, da vse knjige niso tako pisane, kot podpisane. Pozablja, da tudi njegov učenec lahko dobi knjigo v roke, kjer je zgodovina srednjega veka in papeškega dvora nekoliko drugače razsvetljena kot njegova. Papež pravi, da je božji namestnik na zemlji, da je naslednik Kristusov. Kristus je trpel, on pa sedi na svojem prestolu, ima svojo gardo, je luč sveta, trebih se mu redi o zadovoljstvu kardinalov in vsega visokega sveta. Vrhutega je star, otopel in nezmisljiv, kadar govori raz prestola. O ponižanje, sramota, ki bi bila vredna, da bi jo človek razganjal z bombami. Noben človek ni nezmisljiv, najmanj pa taka starina, ki je živela ves čas v udobju in so ji možgani otopeli. Kristus je bil ponižen tesar, njegov naslednik pa je vzvišen nad nami in če ti dovoli, da prideš pred njegovo veličastno obličje, moraš pasti na kolena in mu poljubiti nogo. Hlapci smo, sužnji tega gospodstva hu-

dičevega. Papež uganja danes poleg vseh posvetnih cesarstev najrazkošnejši orientalizem, ki je vreden pogana Dioklecijana. V šoli se norčuje Moravec iz poganskih kraljev, ki so zahtevali od podanikov božje spoštovanje, istočasno, ko se take stvari gode še danes. Človeka častiti po božje? To je poganstvo, ki še ni izumrlo, ki še danes cvete po vsej zemlji in gospod papež je najlepši primer. Človek je, iz istega mesa, iz iste krvi; ti pa se mu moraš klanjati, zato, ker sedi na mehkem stolu in mu potne noge mazilijo . . . In o zgodovini reformacije ti pripoveduje Moravec, da niso katoliški duhovniki tržili z odpustki, obljubami, v resnici pa se godi še to danes . . .

Leo je bil v zanosu. Kakor da ne govori dvem, ampak tisočim, se je razvnel, hodil po sobi gor in dol. Iz žepa je potegnil Glasnik presvetega srca Jezusovega in bral: DOBER SVET.

Po mnogih krajih so bile cerkve okradene, oropane. Svetujemo n. pr. cerkvenim predstojništvom, da cerkveno imetje zavarujejo pri sv. Antonu. Za vsak teden ali mesec obljubijo primerno vsoto za kruh sv. Antona; in od časa do časa tudi odštejejo zbrane zneske. Pošljejo jih lahko družbi sv. Petra Klaveria v Ljubljano. Istotako tudi drugi verniki. Rekomandiraj važno pismo, dragoceno poštno pošiljatev sv. Antonu, pa obljubi — za kruh sv. Antona. Otrok, ki se je pridno učil, pa se le boji, da ne bi slabo znal v šoli, vrzi gredoč v šolo v nabiralnik »za kruh sv. Antona« svojo dragoceno petico, desetico itd. Če potuješ z vozom, z železnico, zavaruj se pred nezgodami: daj, obljubi, za kruh sv. Antona! Matere, ki pričakujejo rojstvo novega otročka, naj poskrbe za srečen izid vselega dogodka; naj dajo za kruh sv. Antona! Botrice in kumice, mesto, da bi popivale, naj dotični znesek raje izročijo za kruh sv. Antona! Kmet, ki ima pokošeno krmo, suho, lepo, pa se boji plove, naj obljubi nekaj dinarjev sv. Antonu za kruh, pa jo bo bržkone srečno izvozil domov. V vseh skrbih in zadevah: kruh sv. Antona! Zrelo žito pred točo!

Ordinirati je začel

v Gosposki ulici 23 v Mariboru v hiši Spodnje štajerske posojilnice, zdravnik med. univ.

dr. Alfonz Wankmüller.

Ordinacije ob delavnikih od 7.—8. ure predpoldne in od 5.—6. ure popoldne. — Ob nedeljah in praznikih od 10.—12. ure.

Lloyd George ravnotako malo dostopen razorožitvi, kot njegov kolega Baldwin.

Ena diktatura se majo — namreč v Španiji. Pred petimi leti je general Primo de Rivera razpustil španski parlament in je upostavil v Španiji svojo diktaturo. Vzdržal je do sedaj. Ne čuti pa se več sigurnega na svojem mestu in izjavlja, da bo odstopil — zaradi slabega zdravja. Tako poročajo verodostojni listi. Da gre njegova diktatura h koncu, je najboljši dokaz, da ga v zadnjem času zasuščajo tudi struje, ki so njegovo diktaturo podpirale, konservativci in klerikalci. Kakor poroča »Berliner Tagblatt«, so mu sedaj tudi klerikalci dali vedeti, da je potrebno, da odstopi. Kadar se ladja potaplja, jo podgane zasuščajo.

Iz malega lahko zraste veliko. Amerikanci so pred nekoli dnevi potopili v svojih vodah neko angleško ladjo, ki je hotela vtiho pitati alkohol v Zedinjene države. Vsled tega je nastala trenutna napetost med obema močnimi državama. Za sedaj posreduje Kanada.

Nova vojna na Kitajskem. Kitajska je velika in slabo organizirana država. Vojna za nacionalno osvoboditev pa ne bo uspela, ker se kitajske province ne morejo same konsolidirati. Na treh krajih se vrše sedaj večji boji, ki bodo imeli za posledico tujo intervencijo. Govore sedaj sicer o upostavitvi skupne vlade, triumvirata, ali meščanska vojna je le nevarna igra.

Karl Kautski o volitvah v Angliji. Stari s. Karl Kautski je napisal članek o volitvah v Angliji, v katerem pravi, da je svetovna reakcija postala jako nevarna. Obžaluje v svojem članku, da se socialistični pokret v Ameriki prepočasno razvija, ker so socialne razmere boljše, ter da se tudi ruska internacionala še ni združila s socialistično. Z ozirom na ta položaj so letošnje volitve na Angleškem silno velikega pomena, če dobi tam Delavska stranka večino. Angleški volilni red je slab, je hazardna igra, vendar je mogoče, da Delavska stranka zmaga in vodi zdravo politiko, ki bo dokazala obema najpomembnejšima delavskima kolosoma, da je naša politika prava, naše metode socialističnega boja edino prave. Kautski upa, da bi bila zmaga Delavske stranke na Angleškem najpomembnejši dogodek v sedanji zgodovini, ki bi bil v stanu združiti svetovni proletarijat na enotno socialistično smer.

Nemški kancler Müller je obolel. Zaraditega še ni padla odločitev, ali dobi Trocki dovoljenje za naselitev v Nemčiji ali ne.

Maršal Foch je na svoji smrtni postelji rekel svojemu vnuku: »Dete moje, želim ti, da nikdar vojne ne doživiš.« Če človek, kateremu je vojna pripomogla k najvišji časti in slavi, svojemu otroku kaj takega želi, potem mora vojna biti res nekaj strašnega. Pri neki drugi priliki se je isti maršal Foch izrazil: »Več kot vojna, je mir.« Te Fochove besede naj si v srca zapišejo vsi oni naši patrijotični junaki, ki potiskajo naši mladini bajonete v roke.

»Evropa« v plamenu. V hamburški ladjedelnici leži veleparnik »Evropa«, ki je bil lansko leto spuščen v vodo, na katerem pa se še nadaljujejo dela pri notranji opremitvi. Ta luksuzni potniški parnik meri 46.000 ton in bi stal dogotovljen nad 50 milijonov mark (7 milijard Din). V turek je izbruhnil na njem požar, ki še vedno divja. Z vodne strani deluje 20 brizgalnih motorjev, s kopnega pa 20 velikih brizgalnik siple vodo nanj, a ga dosedaj še niso pogasili. Vsi stroji v notranjosti parnika so se od vročine stopili.

Mednarodni policijski kongres se bo vršil jeseni v Parizu. Policijski predsednik iz New Yorka je prispel na Dunaj, da z dunajskim policijskim predsedništvom vrši predpriprave. Ta kongres naj omogoči skupno delovanje policije vseh držav.

Otokar Brežina, znani češki pesnik, ki je lani praznoval šestdesetletnico in bil ob tej priliki odlikovan od čehoslovške vlade,

je te dni umrl v svojem rojstnem kraju v Jaroměřicah.

Seiplov režim bi rad odvadil Avstrije od mesnih jedi. Avstrijska vlada je začela umetno ovirati uvoz mesa in posledica temu je, da je začelo na dunajskem trgu primanjkovati mesa, kar bi naj dvignilo cene avstrijskim agrarnim produktom. Dunajski župan s. Seitz se je tozadevno obrnil na gospoda prelata ter kancelarja dr. Seipla ter ga opozoril na nevarnost, ki preti Dunaju, če ne bo mesa in to ravno za praznike. Seipl pa se je za enkrat izmazal, češ, da ni nič o tem še informiran, dasi že dolgo listi o tem razpravljajo. Med tem pa se jezijo naši, rumunski in poljski izvozniki. Mesarji nameravajo sklicati protestni shod. No, ti so po večini sami klerikalci.

Redovnice morilke? V Kutni gori pri Pragi je bil v službi kot primarij v bolnici ruski emigrant dr. Cymbalov, ki je pred nekaj tedni nenadoma umrl. Prvotno so mislili, da je Cymbalov postal žrtev političnega maščevanja. Pri obdukciji telesa so pa ugotovili, da je Cymbalov dobil težke notranje poškodbe od steklovine, ki mu je bila vmešana v jed. Iz tega razloga so bile aretirane v bolnišnici tri nune, ki so bile ob času njegove smrti zaposlene v kuhinji. Podoben stekleni prah, s kakršnim je bil umorjen primarij, so našli tudi na oblekah nun. Razumljivo je, da je aretacija vzbudila veliko senzacijo in zlasti ogorčenje do upornosti pri tovarišicah aretiranih. Po mnenju poročevalcev so se hotele nune maščevati nad primarijem, ker jih je večkrat ozmerjal zaradi malomarnosti. Videli bomo, kaj bo preiskava dognala.

Naša emigracija v januarju. Po statistiki sestavljeni po Izzseljeništem komisarijatu v Zagrebu, se je izselilo iz naše države v mesecu januarju t. l. za prekomorske zemlje 1034 oseb, t. j. za 160 manj, nego v januarju prejšnjega leta. Izzselilo se je največ oseb iz Hrvatske in Slavonije (323), nato iz Dalmacije (250), Vojvodine (224), Bosne in Hercegovine (84), Slovenije (72), Srbije (66) in Črne gore (15). Od teh je bilo 62 odstot. poljedelcev. Največ izseljenecv je odšlo v Argentino (600); nato v Severno Ameriko (223), Uruguay (67), Kanado (56), Brazilijo (47) itd. Vrnilo se je skupno v tem mesecu 230, a v januarju prejšnjega leta 252 oseb.

Eksplotacija Evrope po Amerikancih. Sedaj po desetih letih prihajajo gospodje iz dolarske dežele po sadove svetovne vojne, ne v eksotične dežele, marveč v visoko kulturno ter gospodarsko razvito Evropo, ki je pravzaprav mati modernih Amerikancev. Največja ameriška industrijska podjetja prihajajo s svojim zlatom v revno ter izčrpano Evropo in pokupujejo že postoječa podjetja ali ustanavljajo nova, kajti sicer bi se doma zadušili v zlatu. Znani kralj avtomobilov, Henri Ford, se je vsedel v Moskvi in obenem na Balkanu, kjer misli s svojim modernim sistemom, pri zelo nizkih plačah, evropskim podjetjem konkurirati. Sedaj pa je prišel še eden, ki si je izbral Nemčijo za objekt, to je »General Motors Company«. Ta družba, ki tudi izdeluje avtomobile in sicer okrog dva milijona komadov letno in ki ima nad 200.000 delavcev zaposlenih, je te dni kupila znana Opelova podjetja za 120 milijonov mark — nad pol drugo milijardo dinarjev. Opel, ki je imel zaposlenih 12 tisoč delavcev, je produciral letno okrog 100.000 voz, to je polovico celokupne avtomobilske industrije v Nemčiji. Amerikanci bodo seveda podjetje dvignili. Henri Ford se namerava združiti s tvrdko André Citroen na evropskem trgu, da bosta torej solidarno izkoriščala bele sužnje. Evropa je po svetovni vojni postala revna, ker je štiri dolga leta streljala s »srebrnimi kroglicami«, kakor so se bahali Angleži. Te kroglice je morala Evropa drago plačevati Ameriki. Zato pa ima Amerika danes več zlatih kroglic kot je imela Evropa kedaj srebrnih. V svetovni vojni je padel evropski proletarijat na bojnih poljih za interese ameriških kapitalistov, sedaj pa bo pa-

Da,
draga moja,

odkar kuhaš s KUNEROLOM, se počutim mnogo bolje. KUNEROL je lahko prebavljiva in zdrava naravna mast. Vsa javnost kontrolira neprestano proizvodnjo, ker v tovarne Kunerola prihaja letno do deset tisoč gledalcev.

KUNEROL
100% ČISTA KOKOSOVA MAST

dal v industriji za iste kapitaliste! Vsekakor pa je boljše zadnji način, kajti brezposelnost je čez vse moreča.

Upor v Mehiki bo v enem mesecu zadušen. Mehikanska vlada z uporniki kruto postopa. To je naravna posledica sovražnega razmerja med predstavniki vlade in cerkve. V Mehiki je namreč cerkev bila takorekoč gospodar države in zaščitnica sistema. Ko so pa dobili v državi vpliv delavski voditelji liberalnih in demokratičnih načel, so hoteli klerikalni vpliv zmanjšati s tem, da so izvedli ločitev cerkve od države. Klerikalizem je s tem izgubil politični vpliv, se naslonil na svoje pristaše v javnosti in na del generalitete ter povzročil ponovno revolucijo, da prežene naprednejši politični režim v državi. Obema strankama gre tukaj za zmago in naravno je, da bo nasprotnik obračunal s premagancem. To je slika iz zgodovine, kako zna delati klerikalizem, če nima politike, da se udejstvuje politično, ali pa če niso podani razlogi, da služi režimu. Uporniki se zaporedno udajajo.

Čang-kaj-šek, vojaški diktator Kitajske. Na zadnjem kongresu Kuomintanga so bila poverjena Čang-kaj-šeku diktatorska polnomočja, ki jih je ta sprejel pod pogojem, da se stranka ne bo vmešavala v njegove posle. Vzrok temu je največ upornost posameznih provincijalnih guvernerjev, ki je že popovno grozila izbruhniti v državljansko vojno, kajti od 22 kitajskih provinc ima nankinška narodna vlada faktično pod svojo oblastjo le 7, kar je največ krivo njenim finančnim težavam. Na kongresu Kuomintanga, kitajske narodne stranke, se je posrečilo vladi, da si je zagotovila 80 odstotkov glasov in je v ta namen že poprej poskrbela, da je bilo celo levo krilo, zlasti

Naročniki, pozor!

Današnji številki smo priložili poštne položnice ter prosimo vse one p. n. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da isto nemudoma poravnajo, ker le na ta način bomo v stanu, naš list vzdrževati in ga tudi redno dostavljati. — Vse one pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da si poštne položnice shranijo in jih porabijo prihodnjic. — Uprava.

komunisti, od kongresa izključeno. Tudi na galerijo se je puščalo le malo število vladi zanesljivih ljudi in časopisni poročevalci so smeli objavljati samo poročila, ki jim jih je dostavilo kongresno tajništvo.

V Moskvi so radi pomanjkanja živil bili prisiljeni uvesti poleg krušnih nakaznic še nakaznice za sladkor.

Koncert učiteljske pevskega zbora UJU-Ljubljana se bo vršil 6. aprila zvečer v Götzovi dvorani v Mariboru. Nastopi 60 pevk in pevcev, izvajajo se najnovejša slovenska in hrvatske pesmi, skladbe Adamiča (Kata), Papandopula (Pjesme svatovske), Stolcerja (Romarska, Pticek veli...), Kogoja (Vrabcu in strašilo), Grgoševića (Okolo žnjačkoga venca) in Škrjanca (Marija in mlinar). Zbor vodi mojster Kumar, ki se je proslavil že pred svetovnim forumom v Frankfurtu, solospesve poje iz prijaznosti ga. Maja Strozzi iz Zagreba. Učiteljski pevski zbor še ni doslej nastopil v Mariboru, da bi obstoj že več ter je dal koncerte širom Slovenije in tudi na Hrvaškem. Zato upamo, da nihče ne zamudi priložnosti, čuti zbor, ki se smatra za avangardo naše moderne pesmi. Zbor si je nadel nalogo, nesti umetnost med ljudstvo, ki sicer nima prilike, da bi bilo deležno njenih užitkov. Zbližati se hoče z njimi, ki jim komaj kdaj posveti žarek lepote sredi težkega dela. Priredil bo v ta namen koncert tudi v Trbovljah in sicer 7. aprila popoldne. Vabimo delovno ljudstvo, da obišče tako v Mariboru kot v Trbovljah koncert, kakršnega ima le redkokdaj priliko slišati. — Odbor pevskega zbora.

KARO ČEVLI za pomlad in poletje

Polčevlji za gospode in dame, čevlji z zapono v vseh modernih barvah, :: čevlji in sandali za otroke ::

NOVO! DAMSKI SANDALETI

Gojzerci, športni in štrapac čevlji

Predno kupite, oglejte si naše izdelke!

Maribor, Koroška cesta št. 19

Letna članarina za „Cankarjevo društvo“ znaša 20 Din. Za to dobiš jeseni štiri lepe knjige. —

V sovjetski Rusiji skušajo zabrisati vsak sled za Trockijem. Do sedaj skoraj ni bilo večjega kraja, kjer ne bi imela kaka ulica ali kak trg po njem imena, še celo neko mesto je bilo po njem preimenovano v Trock. Sedaj je sovjetska vlada zapovedala, da se morajo vsa ta imena izbrisati in preimeno-
vati. Ali iz zgodovine pa Trockega vendar ne bodo mogli izbrisati.

S plinskimi bombami proti izdelovalcem alkohola. V mestu Aurora, država Illinois, Zedinjene države, so prohibicijski uradniki (financarji) napadli hišo nekega Jožefa De-kinga, potem ko so jo bombardirali s plinskimi bombami. Ustrelili so ženo Dekingovo, njega in njegovega devetletnega sinčka pa so z gumijevimi pendreki pretepli. Plen je znašal pol galona vina!

Vodeči oglašni zavod »Publicitas« d. d. v Zagrebu izdaje svoj novinski katalog za leto 1929. Isti stoji svakome brezplačno na razpolaganje.

Odrečite se kajenju, ker dim kvari za-
vese. Le če vzamete za pranje Schichtov
»RADION«, lahko kadite brez skrbi.

TVORNICA KEM. IN OLJ. BARV LAKOV, FIRNEŽA IN STEKLETA
DRUŽBA Z. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI TERPENTIN
STROJNO ODE
UMETNIŠKE BARVE
PRAŠNO ODE
FIRNEŽI
SOLSKO BARVE
BISTRE OLJATE BARVE

PRODAJALNA
DUNAJSKA C. 14
LJUBLJANA

POLEGTRGOVINA
SCHNEIDER & ZVEROVSEK

PRVOVRSTNI MATERJAL - NIZKE CENE !!

Maribor.

I. delavsko kolesarsko društvo v Mariboru sporoča vsem svojim članom, da se bo vršil letošnji otvoritveni izlet na velikonočni ponedeljek, in sicer na Pragersko. Odhod ob pol 14. uri izpred društvenega lokala. Gostje dobrodošli. — Odbor.

Kultura.

Heinz Leudecke, Berlin:

Nova bolgarska lirika.

Na polju socialne lirike vstajajo v Bolgariji nove sile, ki zaslužijo našo pozornost. — Dokler je bila Bolgarija pod kulturnim in političnim jarmom turškega cesarstva, ni mogla razviti lastne književnosti. Šele ko se je l. 1878. bolgarski narod osvobodil, se je začela razvijati pri njem narodna književnost, katere prvi in največji predstavitelj je bil znani ljudski pesnik Kristo Botev. Kmalu nato je zašla bolgarska književnost popolnoma v kolotečine francoskega in nemškega naturalizma, od tod pa se je razvila v modern simbolizem in dekadenco. Ta književnost pa je bila popolnoma ločena od naroda in ni prejela svojih sokov iz njegovega dejanskega življenja.

V ta, ljudstvu tuji in epigonski kaos bolgarske književnosti pa je zašel v prvih letih po vojni klic po ekspresionizmu, ki je ločil duhove in očistil atmosfero. Temu klicu se je odzvala mala četa mladih pesnikov, ki pišejo danes že na drugi podlagi, ki pa so se vendar oblikovno učili pri ekspresionizmu. Danes stremi mlado bolgarsko pesništvo za novimi cilji: novo stvarnost in kolektivistično, jasno obliko smatra za bistven značaj sodobne umetnosti. — Novo bolgarsko liriko označujejo socialni motivi in borba za nove ideale človeštva, poleg tega pa tudi volja, otresti se tujih vplivov in ustvariti poezijo, ki bo v njej vtelesena narodna duša in ki bo zato tudi sposobna vplivati na narod. Že ekspresionizem je v Bolgariji zavestno zajemal motive iz starodavnih ljudskih pravljic in narodnih pesmi, najmlajša pesniška generacija pa povdarja ljudske elemente še krepkeje in se trudi prevesti mednarodne socialistične ideje v jezik kmetijskega in delovnega ljudstva. Mlada pesniška generacija se zaveda, da ima življensko upravičenost le ona poezija, ki jo narod razume in ki služi idejam internacionalnega proletarijata.

Razvoj nove bolgarske poezije se zrcali zlasti v delih Gea Mileva, ki je žalostno končal življenje v socialnih bojih svoje dežele. Ko se je odpovedal simbolizmu, je postal voditelj ekspresionizma, pozneje pa je postal prvoborec kolektivne umetnosti. Smrt za dobro stvar ga je odtrgala od nadaljnjega

dela. Poleg pesmi je pisal tudi teoretične članke, prevajal je dela iz novih evropskih literatur, izdal pa je tudi moderne revije.

Njegov naslednik je Lamar. Prvotno ekspresionist je kmalu zašel v socialno umetnost. V svojih pesmih opisuje duševno bol tlačnega Balkanca, poje pa tudi pesem novega človeštva. Posebno pomembno je delo »Mirni razmirni godinji«, ki je svarilo pred grozotami vojne.

Dve značilni postavi v bolgarski moderni literaturi sta tudi Ivan Tutev in Nikolaj Marangosov. Tutev nam slika v pesmih zlasti boj novega človeka, ki se skuša odtrgati od meščanske kulture. Marangosove pesmi nimajo sicer vedno izrecno socialnega značaja, važne so pa zato, ker nam podajajo analizo sodobne duševnosti in ker skušajo podati duševno sliko novega revolucionarnega človeka.

V bolgarski javnosti vsi ti pesniki doslej še niso našli priznanja. Kot socialni pesniki veljajo za sovražnike vladajočih reakcionarnih slojev. Zato je moderna bolgarska poezija bojna poezija. Njeni maloštevilni predstavniki se bore rama ob rami z brati v ostali Evropi in zato zaslužijo, da jih pobliže spoznamo in da jih vzljubimo.

Naša tiskovna tožba iz Ruš.

Novejši tiskovni zakon, ki je bil izdan 6. januarja, je pokazal s svojo strogostjo predvsem posledice, da ni bila doslej vložena pri mariborskem sodišču letos nobena tiskovna tožba samo likvidira stare zadeve tiskovne tožbe stmo likvidira stare zadeve iz lanskega leta, ko smo imeli v naši državi še notranje politično življenje.

Tudi naš urednik Viktor Eržen je te dni končal zopet eno svojih tiskovnih tožb, v kateri je, kakor običajno, propadel nasprotnik, ki je tožil urednika Eržena.

Meseca septembra sta »Delavska Politika« in »Volksstimme« prinesli članek »Preganjanja socialistov se nadaljuje«, v katerem sta med drugim poročali o hišni preiskavi, ki so jo izvedli orožniki pri Maksu

Strnada, delavcu v ruški tovarni. V tem članku smo tudi poročali, da je 5 dni pred preiskavo povodom zborovanj elek. zadrug v Selnici, Jakob Golob, posestnik in trgovec v Selnici ob Dravi, žalil Strnada s »frdamnim komunistom«.

Radi te žalitve je najprej Maks Strnad tožil Jakoba Goloba radi žaljenja časti ter je gospod Golob pri razpravi žalitev preklinal in plačal stroške.

Po tej poravnavi pa je Jakob Golob vložil proti uredniku Viktorju Erženu pri Okrožnem sodišču v Mariboru tiskovno tožbo, češ da je bil žaljen v gori omenjenem članku. Urednik Eržen pa je nastopil po svojem odvetniku dr. Reismanu temeljito obrambo in med drugim tudi dokaz resnice, ker je g. Golob tožil tudi radi očitka, da je hotel imeti v električni zadrugi v Selnici bonifikacijo za svoje motorje na žagi. Urednik Eržen je dokazoval, da je gospod Golob res hotel imeti bonifikacijo, s katero pa je propadel in da je leta 1914 po izbruhu vojne grozil članom ruškega »Sokola« po znani prireditvi na Vidovdan in jih zmerjal: »frdmani Srbi, sedaj bodo vsi postreljeni«, in da je tudi pred par leti streljal pri svoji hiši, ko so meki delavci šli po bližnjici čez njegovo posestvo, tako da se je mogel tudi Strnad batj Goloba.

Zaslišanih je bilo nebroj prič iz Ruš in Selnice, ki so zagovor urednika Eržena na celi črti potrdile. Tiskovni senat je postopanje tudi ustavil in mora Jakob Golob samo Erženovemu zagovorniku plačati preko 1000 Din stroškov. Naš prijatelj Maks Strnad je torej dobil za žaljenje pri seji električne zadruge temeljito zadoščenje ter si bo gospod Golob menda zapomnil, da se tudi preprostejša delavca ne sme žaliti in da lahko postanejo žalitve zelo neprijetne in drage.

Vsaka delavska družina mora biti včlanjena v „CANKARJEVI družbi“!

Dokler traja zaloga se dobi sukno do 20 Din naprej pri J. TRPIN, Maribor.

Nabirajte nove naročnike!

Prav nič Vas ne stane

ako si ogledate letošnjo bogato zalogo vsevrstnega spomladanskega in letnega manufakturnega blaga pri tvrdki

L. ORNIK, Koroška cesta 9

Velika izbira prekrasnih desenov za obleke in plašče pravkar dosele iz največjih angleških in čeških tovarn. Vsled tega so tudi umevne **NAJNIZJE CENE** kljub plačilnim olajšavam.

Vsem svojim cenj. gostom uljudno naznanjam, da sem ravnokar prejel

1 vagon izvrstnega dalmailnskega vlna in jim obenem voščim vesele velikonočne praznike ter se za obilen obisk toplo priporočam
Hinko Košič, Vetrinjska ulica 18.

Eksportna hiša

„LUNA“

Najcenejši nakup galanterije, vezene, otroških igračk ter pletenine dom. izdelka:
otročje nogavice od Din 5.— naprej
damske " " " 7.— "
moške npr. (sokni) " " 6.— "
vezene " " " 1.— "
čipke " " " 1.— "

Pleteni telovniki z rokavi, puloverji, cele obleke, perilo za dame in gospode, opreme za novorojenčke lastnega izdelka — Nadalje nudim: kravate, samoveznice, svilenke, trake, gumbe, sploh vse potrebščine za šivilje in krojače po brezkonk. cenah.

Naročajte in širite „Del. Politiko“!

Klobuke

perilo, ovratnice, čevlje, moške in ženske nogavice, dežnike, palice itd. **Moške obleke** a Din 290, 300, 360, 450 itd. **Obleke za dečke** a Din 90, 120 itd. Vse to kupite najboljše in najcenejše pri tvrdki

JAKOB LAH, Maribor
Glavni trg 2.

HALO!!!

Gospa Blisk, kam pa tako hitite s polomljenim otroškim vozičkom? In naložili ste še šivalni stroj in gramofon? Se morda selite? Ah, kaj šel! V delavnico **J. Gustinčiča v Tattenbachovo ulico 14**, nasproti Narodnega doma peljem vse skupaj v popravilo. — Za lepe pomladanske dni moram imeti voziček popravljen, da bom lahko peljala svojega sinčka na sprehod. Ker imam mnogo šivanja, moram tudi šivalni stroj imeti v redu. Največjo silo imam pa za gramofon, ker se bliža Velika noč in radi bi se za praznike z godbo zabavali. Tudi vam in vsem stediživim gospodinjam priporočam delavnico **J. Gustinčiča** za vsa tovrstna popravila, ker gotovo boste točno in poceni postreženi.

HALO!!!

Vsem kolesarjem mojim odjemalcem!

Nemogoče mi je, da bi se vsem onim, ki so mi poslali v pretekli sezoni zahvalna sporočila o solidni postrežbi in dobrem blagu moje tvrdke, zahvaliti posamezno, zato je najtem potom sprejmemo mojo iskreno zahvalo. Istočasno pa si dovoljujem sporočiti mojim cenj. odjemalcem, da se bom kakor doslej, tako tudi v bodoče potrudil zadovoljiti iste z najboljšim blagom po nizkih cenah in točno izdelavo.

Želeč vsem vesele Velikonočne praznike se priporočam za obilen poset

JUSTIN GUSTINČIČ, mehanična delavnica in trgovina, Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnega doma.

Krasne novosti damskih pomladanskih klobukov pripravlja modistinja

M. JAHN MARIBOR
STOLNA ULICA ŠT. 2

Popravila se izvršujejo hitro in točno

